

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ІСТОРІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ»

Мова навчання –*українська/ французька*

Шифр та найменування галузі знань 03 «*Гуманітарні науки*»

Код та найменування спеціальності 035 «*Філологія*»

Освітньо-професійна програма *Філологія*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *035 «Філологія»*

« 05 » вересня 2024 р. протокол № 1.

Реєстраційний номер в навчальному відділі

К 07 – 85/ 2024-25

1. Загальна інформація

Кафедра: [Української та іноземної філології](#)
Викладач: Зінченко Олена Сергіївна, доцент кафедри української та іноземної філології, кандидат філологічних наук

[Профайл](#)

Контакти:
olena.zinchenko@ukr.net,
048-712-42-78

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 4 семестрі
Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	практичні
денна	40	30	10
заочна			
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна –

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент «ІСТОРІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ» має об'єктом вивчення історичний розвиток французької мови з моменту її утворення. Освітній компонент має познайомити здобувача з основними особливостями розвитку народної латини у французьку мову, а потім з основними етапами власне історії французької мови.

Освітній компонент «ІСТОРІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Перша іноземна мова (французька)», «Університетська освіта та вступ до фаху», «Латинська мова».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – оволодіння знанням та розумінням історичних перетворень французької мови як безперервного процесу змін мовної системи, обумовленого дією внутрішніх та зовнішніх чинників.

В результаті вивчення освітнього компоненту «ІСТОРІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ» здобувачі повинні:

знати: основні процеси змін у галузі фонетики, граматики та лексики французької мови протягом її історичного розвитку

вміти: пояснювати специфічні риси сучасної французької мови з погляду її історії.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Історія французької мови» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» та освітньо-професійній програмі «Філологія» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- 10) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 11) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- 3) Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

Програмні результати навчання:

8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Histoire de la langue française			
1	Мета й завдання освітнього компоненту. Періодизація історії французької мови. Витоки французької мови	2	
2	<u>Передісторія французької мови: народна латина</u>	2	
3	<u>Передісторія французької мови: галло-романський період V - VIII ст.</u>	2	
4	Старофранцузька мова: IX – XIII ст.	4	
5	Середньофранцузька мова: XIV – XV ст.	4	
6	Французька мова XVI ст.	4	
7	Новофранцузька мова: XVII – XVIII ст.	6	
8	Сучасна французька мова : XIX – XX ст.	6	
Разом за ОК:		30	

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	Заочна
1	L'Ancien français.	2	
2	Le Moyen français	2	
3	Le français au XVI siècle	2	
4	Le français moderne	2	
5	Le français contemporain	2	
Всього за ОК:		10	

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	Заочна
1	Підготовка презентації з теми за вибором: 1. 1. Les sources de la langue française 2. La latinisation de la Caule 3. Les langues romanes de la France médiévale 4. Les serments de Strasbourg, premier texte écrit en français ?	20	

	5. Les premiers romans médiévaux 6. 1066 – le français envahit l’Angleterre. 7. Les lais de Marie de France 8. Les dialectes du français au Moyen Age 9. La Légende dorée – la littérature religieuse en langue vulgaire 10. 1523 – Lefèvre d’Etaples publie la première traduction intégrale de la Bible 11. Geoffroy Tory dessine les lettres du français 12. La première grammaire française de John Palsgrave 13. Ambroise Paré écrit ses ouvrages médicaux en français 14. Les poètes de La Pléiade, linguistes pionniers 15. Henri Estienne sur l’influence de l’italien sur le français 16. L’Académie française et son dictionnaire 17. Le Dictionnaire universel de Furetière 18. La théorie du bon usage de Claude Favre de Vaugelas 19. René Descartes fait du français une langue philosophique 20. 1714 – le français devient langue diplomatique 21. La langue française et la colonisation 22. Le Code civile, une nouvelle langue dans l’usage commun 23. La loi Guizot et la réglementation de l’enseignement du français 24. Les frères Bescherelle et leur manuel de conjugaison 25. Arsène Darmesteter : la langue est un organisme vivant 26. Pierre de Coubertain impose le français comme langue olympique 27. Les recherches à simplifier l’orthographe 28. Ferdinand Brunot et les Archives de la parole 29. Le français, la langue de communication de la grande Guerre 30. Raymond Quéneau explore les registres de la langue 31. L’organisation de la Francophonie 32. La culture pop : diffusion du verlan 33. La langue des SMS 34. La loi Toubon contre l’usage de l’anglais 35. La Cité internationale de la langue française		
2	Опрацювати матеріал лекцій та підготуватись до практичних занять	60	
Всього за ОК:		80	

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;*
- *виконання і захист практичних робіт;*
- *усне опитування;*
- *виступ із презентацією.*

Підсумковий контроль – **диференційований залік.**

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Histoire de la langue française		
Практичні роботи*	40	
Самостійна робота*	50	
Тест*	10	
Всього за змістовний модуль 1	100,0	
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)**

6,5 - 8 балів	<i>Практична робота відпрацьована вчасно, захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
4,9 – 6,4 балів	<i>Практична робота відпрацьована вчасно, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
3,3 – 4,8 балів	<i>Практична робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
1,7 – 3,2 балів	<i>Практична робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-1,6 балів	<i>Практична робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування

9,0-10,0	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
8,0 -8,9	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
7,0 – 7,9	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
5,0 – 6,9	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 4,9	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

Самостійна робота (Тема 1)

17 –20 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
13 – 16 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
9 – 12 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
5 – 8 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді</i>	достатньо

	<i>незадовільні, допущені грубі помилки</i>	
0 – 4 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

Самостійна робота (Тема 2)

25 – 30 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	<i>відмінно</i>
19 – 24 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	<i>дуже добре</i>
13 – 18 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	<i>добре</i>
7 – 12 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	<i>достатньо</i>
0 – 6 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, проєктний метод), тренінг

Самостійна робота (доповіді з презентаціями, підготовка до практичних занять): робота з навчально-методичними матеріалами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), реферування, конспектування.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Зінченко О.С. Конспект лекцій ОК "Історія французької мови" [Електронний ресурс] : для СВО "Бакалавр" спец. 035 "Філологія" / О. С. Зінченко ; відп. за вип. О. І. Філіпенко ; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 15 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.3026723>
2. Зінченко О.С. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з ОК "Історія французької мови" [Електронний ресурс] : для СВО "Бакалавр" спец. 035 "Філологія" / О. С. Зінченко ; відп. за вип. О. І. Філіпенко ; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 27 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2288399>
3. Kriuchkov H. Introduction à la philologie française [Текст] = Вступ до французької філології: навч. посіб. / H. Kriuchkov, D. Brytvin. — Kyiv, 2021. — 164 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2182190>
4. Stanislav, Olga. Histoire de la langue française [Електронний ресурс] : manuel / O. Stanislav. — Loutsk : Centre d'édition et de polygraphie "Veja-Drouk", 2021. — 68 p. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2741797>

5. Dictionnaire Larousse Poche 2025 [Текст] : 76000 définitions. — Paris : Cedex, 2024. — 1095 p <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2709015>

Додаткові:

1. Кагановська О.М. Філоненко Н.Г. Історія французької мови. Навчальний посібник. — К.: КНЛУ, 2003.
2. Морощкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers des siècles : Історія французької мови [Текст] : навч. посіб. / Г. Ф. Морощкіна. — Вінниця : Нова Книга, 2011. — 320 с. — МОН. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2273163>
3. Сидельникова Л.В. Кагановська О.М. Практикум з історії французької мови. Навчальний посібник. — К.: КНЛУ. 2004.
4. Avenir de la langue française Histoire de la langue française. URL. : <https://avenir-langue-francaise.org/histoire-de-la-langue-francaise/histoire-de-la-langue-francaise-1origines/>
5. Batany Jean. Français médiéval. . Paris- Montréal, Bordas. 1972. URL. : <https://excerpts.numilog.com/books/9782047608159.pdf>
6. Cohen Marcel. Histoire d'une langue : Le Français (1947-1967). Messidor/Éditions sociales, 1987. 513 p.
7. Duval F., Siouffi G., Dürrenmatt J., Steuckardt A. (eds.), préface de Jean Pruvost, 2022. *Chronologie de l'histoire de la langue française*, Paris : Hatier. (Bescherelle), 295 p. URL. : <https://www.editions-hatier.fr/flip/flex/97824010862410?token=3201235bc3d29152a4026230e08546a4>
8. Foulet L. La petite syntaxe de l'ancien français. P., 1919. 287 p. URL. : <https://ia800205.us.archive.org/25/items/petitesyntaxedel00fouluoft/petitesyntaxedel00fouluoft.pdf>
9. Grégor I. Histoire du français. herodote.net. URL. : [Histoire du français.pdf](https://www.herodote.net/Histoire-du-français.pdf)
10. Hasenhor G., Raynaud de Lage G. Introduction à l'ancien français Armand Colin, 2019. URL. : https://www.dunod.com/sites/default/files/atoms/files/Feuilletage_872.pdf
11. Histoire de la langue française par Jacques Leclerc. Agence intergouvernementale de la Francophonie. URL. : <https://www.axl.cefan.ulaval.ca/francophonie/histlngfrn.htm>
12. Le français au grand Siècle. URL. : https://www.axl.cefan.ulaval.ca/francophonie/HIST_FR_s6_Grand-Siecle.htm
13. Le français du XVIIe siècle. URL. : <https://www.radiofrance.fr/franceinter/podcasts/la-marche-de-l-histoire/le-francais-du-xviiie-siecle-5905524>
14. Mieux comprendre les textes du XVIIe siècle. URL. : <https://www.livrescolaire.fr/page/36796479>
15. Michèle PERRET, Introduction à l'histoire de la langue française, Paris, Armand Colin, coll. « Campus », 2001. 241 p. URL. : <https://archive.org/details/introductionalhi0000perr/page/n7/mode/2up>
16. Picard P. L'ancien français en 25 leçons. URL.: <https://lespascals.org/docs/MethodAncienFrancais.pdf>
17. REY, Alain, DUVAL, Frédéric, SIOUFFI, Gilles. Mille ans de langue française, histoire d'une passion. I. Des origines au français moderne. Perrin. « Tempus », 2013. URL : https://www.cairn.info/mille-ans-de-langue-francaise-histoire--9782748903430.htm?ora.z_ref=li-17676085-priv

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок](#)

перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Олена ЗІНЧЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології

Протокол від «_28_»_серпня_2024 р. №_1__

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «ФІЛОЛОГІЯ»
доцент кафедри Ута ІФ

/ПІДПИСАНО/

Олена ЗІНЧЕНКО